

FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

info

XIV(66) nr. 1/2024

100000 €
€
100 000 €
100000 €

PLAFON DE ACOPERIRE
100 000 €
echivalent în lei

Depozitele bancare din sfera de garantare a FGDB la 31 decembrie 2023

- Depozitele totale și depozitele eligibile ale persoanelor fizice și persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB
- Depozitele acoperite de FGDB la instituțiile de credit participante

I. Depozitele totale¹ și depozitele eligibile² la instituțiile de credit participante la FGDB

La 31 decembrie 2023, depozitele bancare ale populației și ale persoanelor juridice (garantate și negarantate) la instituțiile de credit participante la FGDB³ se ridicau la 599 miliarde lei, cu 4,6% peste nivelul de la 30 septembrie 2023. Sporul trimestrial de aproximativ 26 miliarde lei a provenit exclusiv din sfera depozitelor eligibile, cele excluse de la garantare⁴ menținându-se pe trendul descrescător al perioadei precedente.

FGDB garantează depozitele populației și ale persoanelor juridice (întreprinderi mici și mijlocii, companii și alte categorii asimilate acestora) constituite la instituțiile de credit autorizate de Banca Națională a României. La finele anului 2023, depozitele eligibile (garantate de FGDB) erau în cuantum de 508,1 miliarde lei, consemnând o majorare cu 6,4% față de T3 2023. Peste 50% din sporul anual al depozitelor eligibile s-a înregistrat la nivelul ultimului trimestru din 2023.

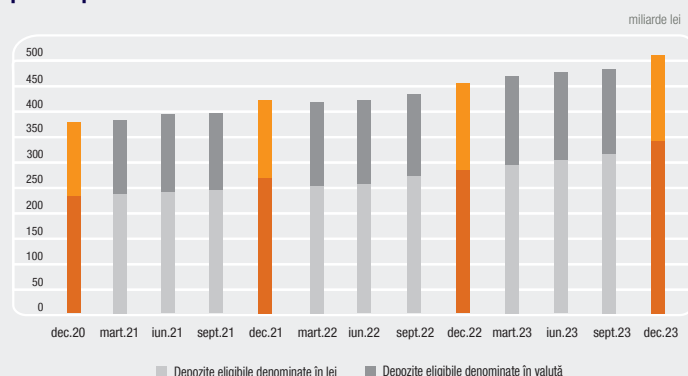
Totodată, acestea reprezentau 84,8% din valoarea totală a depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB, diferența revenind depozitelor persoanelor juridice excluse de la garantare.

Majorarea trimestrială a volumului depozitelor eligibile a provenit aproape în exclusivitate din sfera depozitelor în moneda națională, atât ale populației, cât și ale persoanelor juridice. Depozitele eligibile denominate în lei se ridicau, la 31 decembrie 2023, la 345,1 miliarde lei, cu 9,1% peste nivelul de la finele T3 2023. Astfel, depozitele constituite în lei și-au consolidat ponderea majoritară în volumul total al depozitelor eligibile, atingând aproximativ 68% din valoarea acestora la finele anului 2023.

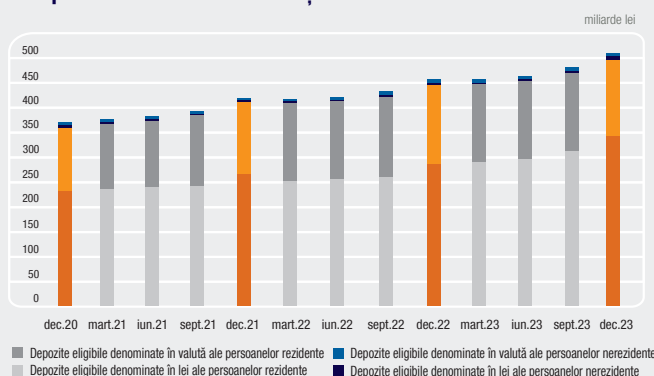
La același moment de referință, depozitele eligibile denominate în valută s-au majorat până la 163 echivalent miliarde lei (variație trimestrială de +1%). În structura pe valute au continuat să predomine componentele în euro și dolari americani.

La finele anului 2023, în sfera de garantare a FGDB intrau depozitele unui număr de 15.816.937 deponenți persoane fizice și juridice, dintre care 98,7% rezidenți, ale căror depozite bancare erau în valoare de 494,6 miliarde lei (97,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile).

Depozitele eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB

Dinamica valorii totale a depozitelor eligibile ale persoanelor rezidente și nerezidente

¹ Prin depozit, conform prevederilor *Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*, modificată și completată prin *Legea nr. 42/2022*, se înțelege, în principal, orice sumă de bani pe care o deține o persoană la o instituție de credit, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar. Potrivit definiției din lege, depozitul reprezintă "orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii", care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații: a) existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) pct. 11 din *Legea nr. 297/2004 privind piața de capital*, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014; b) principalul nu este rambursabil la valoarea nominală; c) principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte.

² Depozitul eligibil este depozitul care nu este exclus de la garantare potrivit Anexei nr. 1 la *Legea nr. 311/2015*, respectiv acel depozit care îndeplinește condițiile stabilite de lege pentru acordarea de compensații în limita plafonului de acoperire în cazul în care depozitele vreunei instituții de credit participante la FGDB devin indisponibile în sensul art.3 alin.(1) lit. k) din *Legea nr. 311/2015*.

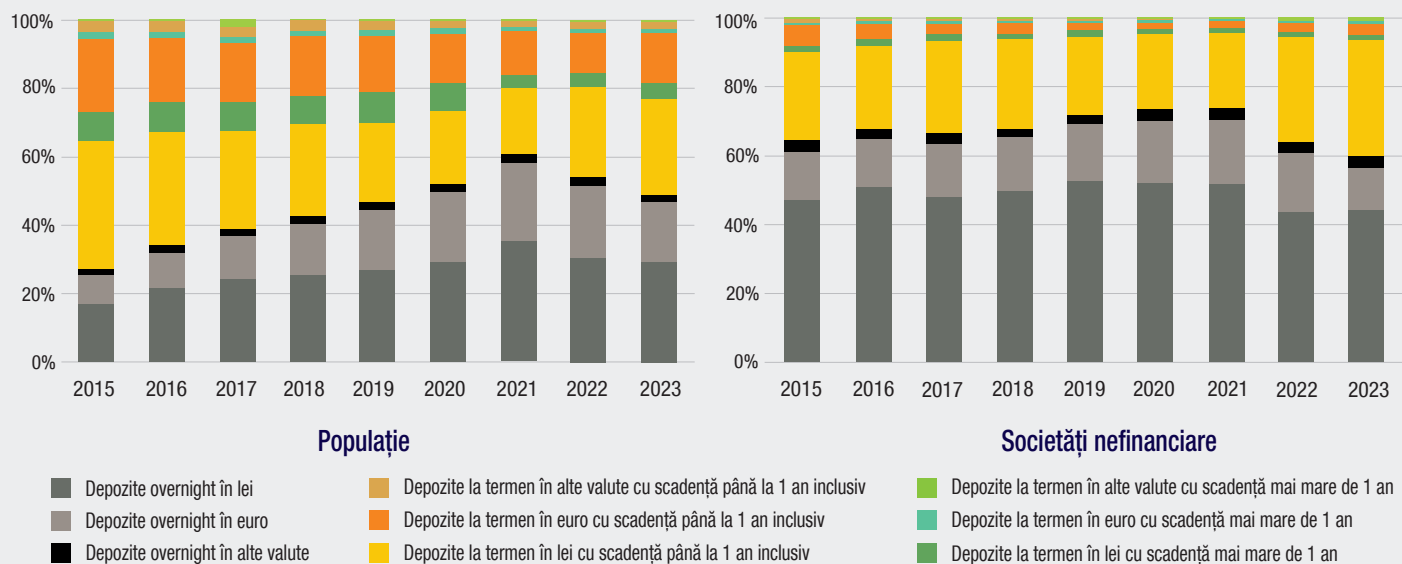
³ Instituțiile de credit participante la FGDB, persoane juridice române autorizate de Banca Națională a României, erau în număr de 24 la 31 decembrie 2023. Depozitele la sucursalele băncilor străine cu sediul în alte state membre ale Uniunii Europene intră în sfera de garantare a schemelor din statele membre de origine.

⁴ Instituții de credit, instituții financiare, firme de investiții, societăți de asigurare și/sau reasigurare, organisme de plasament colectiv, fonduri de pensii, autorități publice centrale, locale și regionale.

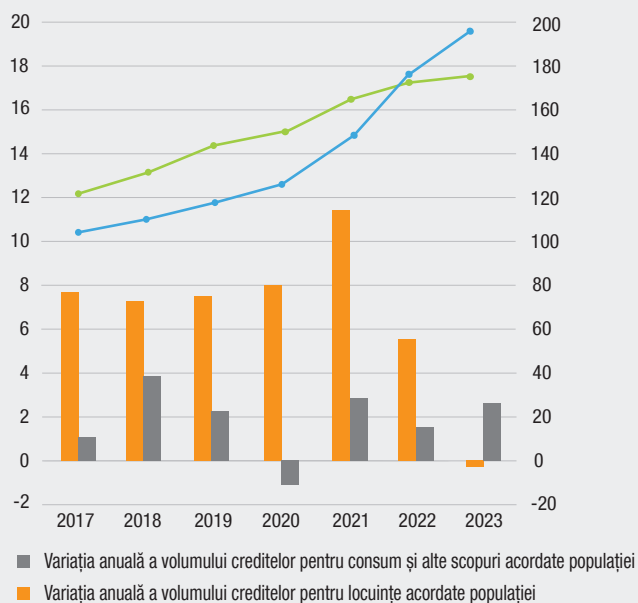
Utilizând datele lunare publicate de Banca Națională a României ca aproximări (cu rezervele metodologice de rigoare) pentru tendințele depozitelor raportate de instituțiile de credit participante la FGDB, în anul 2023 se observă o continuare

a trendului crescător al economisirii la termen, în pofida diminuării ratelor medii ale dobânzilor la depozitele noi în moneda națională.

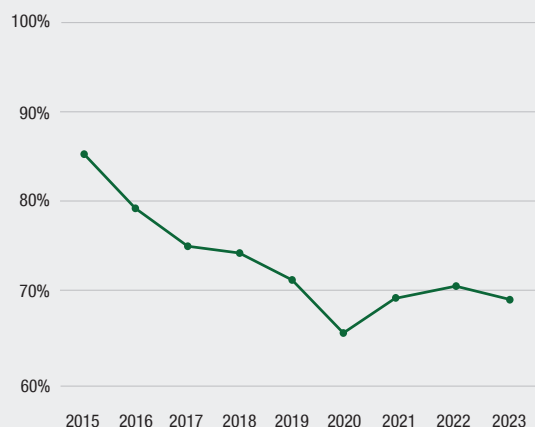
Structura depozitelor pe maturități (în % la sfârșitul perioadei)

Evoluția valorii creditelor acordate populației și societăților nefinanciare (în miliarde lei la sfârșitul perioadei)

Evoluția raportului credite/depozite (în % la sfârșitul perioadei)

Sursa: BNR

Volumul depozitelor atrase de la gospodăriile populației și de la societățile nefinanciare⁵ s-a păstrat și în anul 2023 pe un trend ascendent, valoarea acestora mărindu-se cu 12,9%, până la 553,3 milioane lei la sfârșitul perioadei. Similar anului precedent, aproape întreg sporul anual al depozitelor a provenit din sfera depozitelor la termen, depozitele *overnight* avansând într-o mică măsură și doar în cazul societăților nefinanciare.

La finele anului 2023, soldul creditelor acordate gospodăriilor populației și societăților nefinanciare se situa la 368,6 miliarde lei, în creștere cu 5,9% față de nivelul de la aceeași dată a anului precedent. Pe segmentul creditelor acordate gospodăriilor populației s-a consemnat un spor anual de 1,4%, soldul acestora majorându-se până la 173,9 miliarde lei la 31 decembrie 2023.

Spre deosebire de trendul manifestat în anul precedent, în 2023 a prevalat creditarea în moneda națională față de cea în valută. Volumul total al creditelor în lei se ridica la 258,3 miliarde lei la 31 decembrie 2023 (variație anuală de +5,8%), în timp ce creditele în valută au înregistrat o majorare până la 110,3 echivalent miliarde lei la aceeași dată de referință. Aproximativ 70% din avansul creditării din anul 2023 a provenit din segmentul creditelor în moneda națională, cu precădere din sfera societăților nefinanciare.

Pe parcursul anului 2023, evoluția creditelor în raport cu depozitele atrase de la populație și societățile nefinanciare s-a situat pe un trend descrescător, raportul acestora coborând cu 3,58 puncte procentuale, până la nivelul de 67,84% la finele perioadei. Economisirea internă și-a consolidat astfel poziția semnificativă pe care o deține în procesul de finanțare bancară.

I.1. Depozitele eligibile ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB

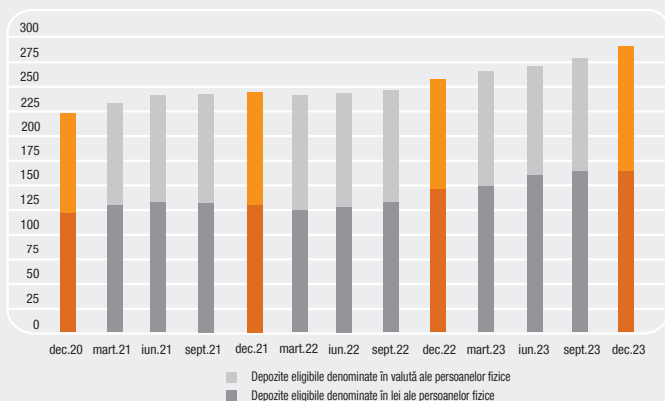
Depozitele persoanelor fizice au consemnat un avans trimestrial de 4,4% până la valoarea de 290 miliarde lei la 31 decembrie 2023. Aproximativ trei sferturi din sporul depozitelor populației a provenit din dinamica pozitivă a depozitelor de valori mai mici decât plafonul de acoperire, denumite în moneda națională.

La aceeași dată de referință, deponenții garantați persoane fizice erau în număr de 14.627.613 persoane, din care 98,6% erau rezidenți, depozitele acestora majorându-se pe parcursul trimestrului IV 2023 până la nivelul de 282,3 miliarde lei, ceea ce reprezenta o pondere de 97,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale populației.

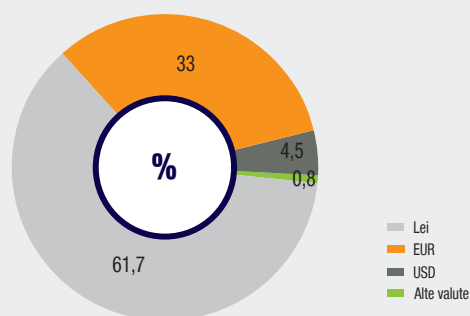
La sfârșitul anului 2023, depozitele eligibile denumite în lei la instituțiile de credit participante la FGDB erau în sumă de 178,9 miliarde lei (cu 7,3% peste nivelul de la T3 2023).

Preferința populației pentru economisirea în moneda națională a condus la înregistrarea, la nivelul întregului an, a celei mai importante creșteri anuale din ultimele perioade, de 24,4%, cu consecința consolidării ponderii majoritare a depozitelor în lei în totalul depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (61,7%). În ceea ce privește depozitele în valută, acestea erau în sumă de 111,1 echivalent miliarde lei la 31 decembrie 2023, la un nivel ușor superior celui de la T3 2023.

Evoluția depozitelor eligibile ale persoanelor fizice, pe monede

Structura pe monede a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice la 31 decembrie 2023

⁵ Datele includ și valorile depozitelor la sucursalele instituțiilor de credit străine, participante la schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

I.2. Depozitele eligibile ale persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB

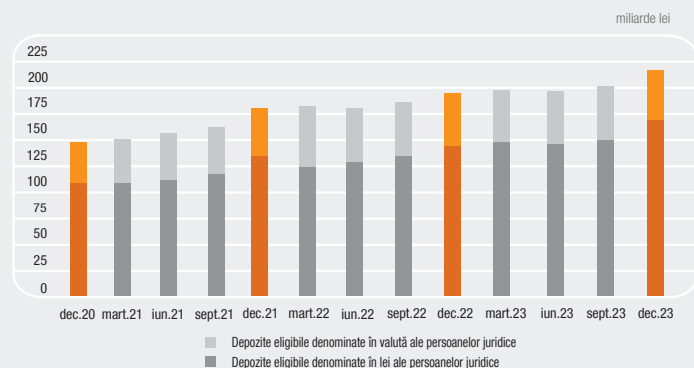
Cea mai mare contribuție la majorarea volumului depozitelor eligibile au avut-o depozitele companiilor (toate întreprinderile, indiferent de mărime), acestea consemnând un avans trimestrial de 9,1% până la valoarea de 218,1 miliarde lei la 31 decembrie 2023. Creșterea s-a datorat, în principal, dinamicii pozitive a depozitelor de valori mai mari decât plafonul de acoperire, denumite în moneda națională (aproximativ 80% din sporul trimestrial al depozitelor eligibile ale persoanelor juridice).

La finele anului 2023, peste trei sferturi din valoarea depozitelor persoanelor juridice garantate era constituită în moneda națională, depozitele eligibile denumite în lei ale acestora ridicându-se la 166,2 miliarde lei (în creștere trimestrială cu 11,1%). Aproape întreg sporul trimestrial al depozitelor

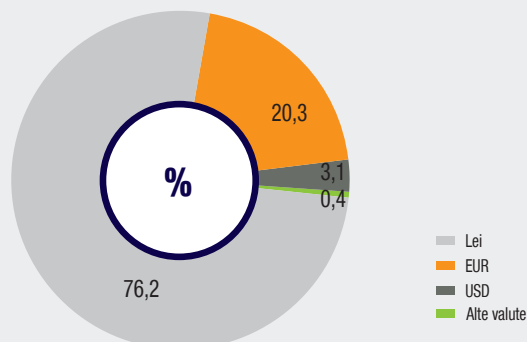
întreprinderilor a provenit din depunerile la bănci denumite în lei. Depozitele în valută au avansat ușor pe parcursul T4 2023, cu 3,1% până la nivelul de 51,9 echivalent miliarde lei. Evoluția pozitivă a depozitelor în euro, principala componentă a depozitelor în valută ale persoanelor juridice, a condus aproape exclusiv la creșterea trimestrială a depozitelor acestora.

Numărul deponenților garantați din rândul companiilor se ridică la sfârșitul anului 2023 la 1.189.324 persoane juridice, din care 99,8% erau persoane rezidente. Acestea dețineau marea majoritate a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, în valoare de 212,3 miliarde lei la instituțiile de credit participante la FGDB, în creștere cu 9,2% față de T3 2023.

Evoluția depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, pe monede

Structura pe monede a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice la 31 decembrie 2023

II. Depozitele acoperite de FGDB la instituțiile de credit participante

Depozitele acoperite de FGDB constituie acea parte din depozitele eligibile care nu depășește plafonul de acoperire⁶ de 100.000 euro (în echivalent lei). La 31 decembrie 2023, acestea reprezentau aproape 60% din totalul depozitelor eligibile și se ridicau la nivelul de 303,7 miliarde lei, avansând cu 5% pe parcursul ultimului trimestru al anului.

Pe parcursul T4 2023 s-a înregistrat o creștere cu 4,8% a valorii depozitelor de valori situate în cadrul plafonului de acoperire, acestea ridicându-se la 31 decembrie 2023 la 244 miliarde lei, ceea ce a reprezentat 48% din totalul depozitelor eligibile și aproximativ 80% din valoarea totală a

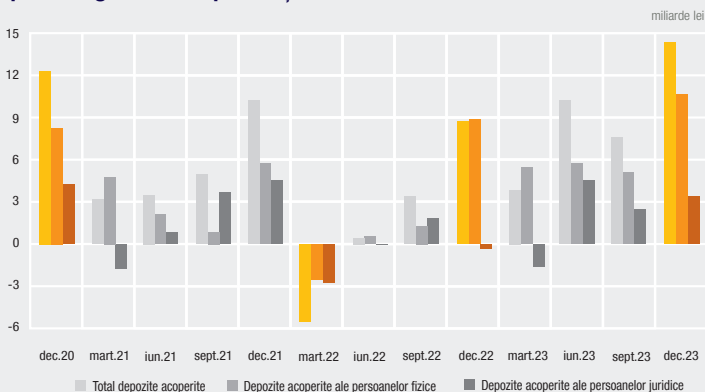
depozitelor acoperite de FGDB. Peste trei sferturi din sporul trimestrial al valorii depozitelor acoperite a provenit din sfera depozitelor mai mici sau egale cu 100.000 euro (în echivalent lei).

Depozitele situate peste plafonul de acoperire au avansat cu 7,8% până la 264,1 miliarde lei la finele anului 2023, evoluția pozitivă a acestora conducând la aproape două treimi din sporul trimestrial al depozitelor eligibile. La aceeași dată de referință, 99,5% din totalul deponenților persoane fizice și 96,2% din totalul deponenților garantați⁷ persoane juridice dețineau sume de bani mai mici sau egale cu 100.000 euro (în echivalent lei), beneficiind astfel de acoperirea integrală a depozitelor de către FGDB.

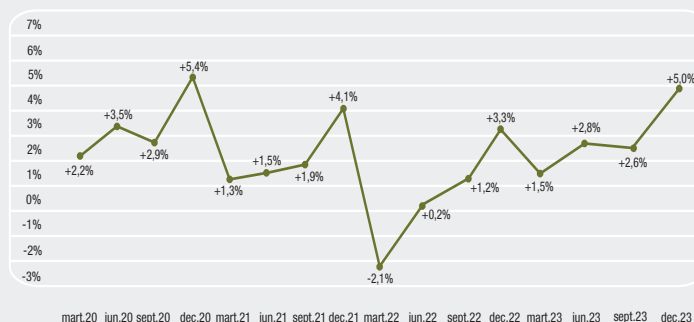
⁶ La 31 decembrie 2023, plafonul de acoperire de 100.000 euro reprezenta în echivalent 497.460 lei.

⁷ FGDB centralizează datele referitoare la numărul deponenților raportate pe bază individuală de instituțiile de credit participante, fără a avea însă posibilitatea de ajustare în cazul deponenților care figurează concomitent în evidența mai multor instituții de credit.

Variațiile trimestriale ale valorii totale a depozitelor acoperite, pe categorii de deponenți

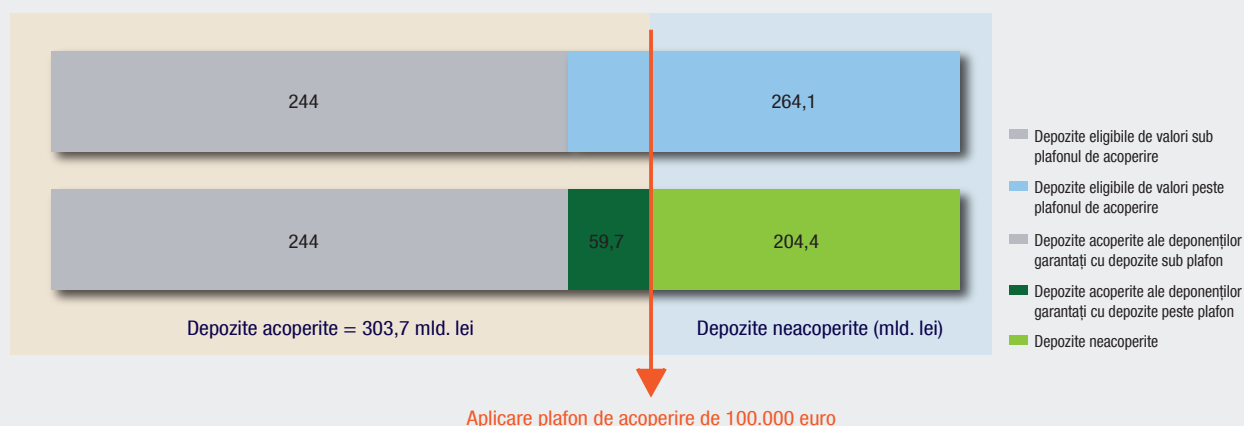

Evoluția trimestrială a valorii depozitelor acoperite de FGDB

Poziționarea depozitelor eligibile la 31 decembrie 2023 față de plafonul de acoperire de 100.000 euro

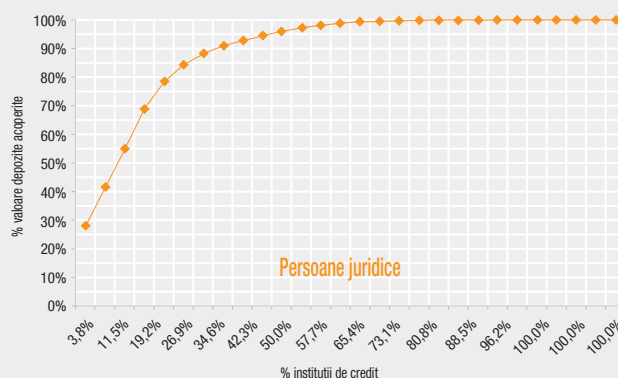
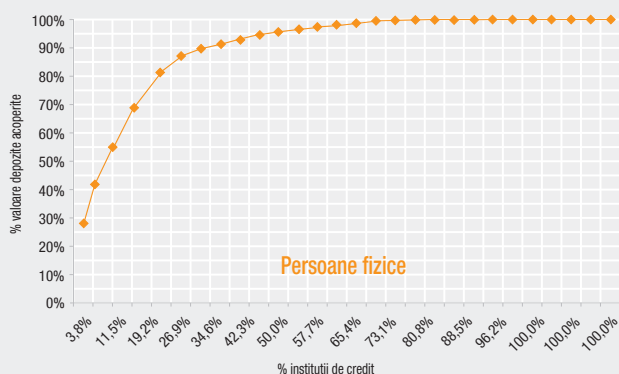
Depozite eligibile (garantate) = 508,1 mld. lei

Pornind de la cotele specifice de piață ale fiecărei instituții de credit participante la FGDB, prin determinarea ponderilor aferente fiecărei instituții de credit în valoarea totală a depozitelor acoperite ale celor două categorii de deponenți, s-a calculat gradul de concentrare a depozitelor acoperite ale populației și ale

persoanelor juridice pentru data de referință 31 decembrie 2023. Astfel, s-au obținut niveluri ale indicelui Herfindahl-Hirschmann⁸ și ale coeficientului Gini-Struck⁹ care au indicat menținerea în continuare a unui grad de concentrare medie pe piață, în cazul persoanelor juridice urmând panta crescătoare a ultimilor ani.

Curba de concentrare a depozitelor acoperite de FGDB la 31 decembrie 2023

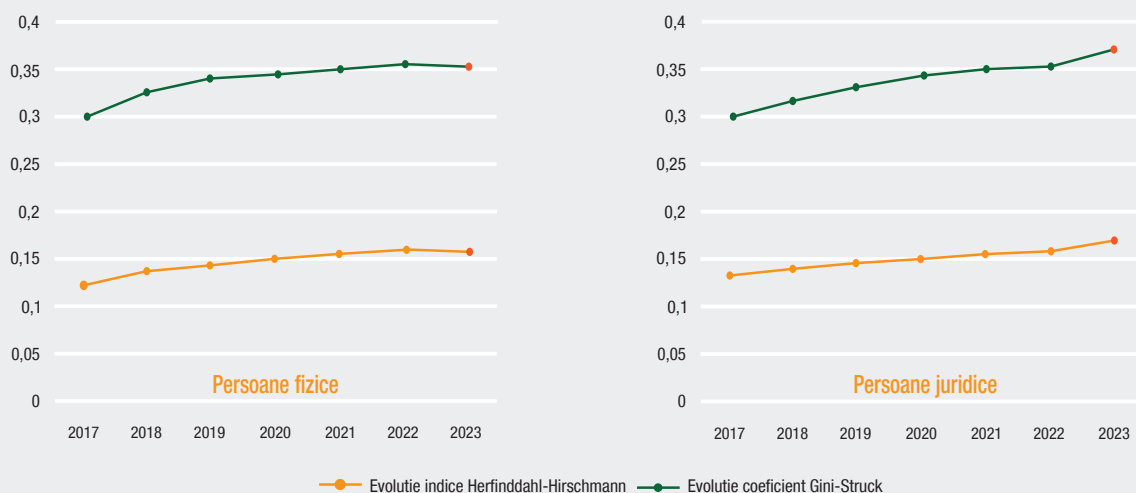

⁸ HH=0,1621 pentru populație și HH=0,1696 în cazul persoanelor juridice

⁹ GS=0,3546 pentru populație și GS=0,3694 în cazul persoanelor juridice

La finele anului 2023, 81,4% din valoarea totală a depozitelor acoperite ale populației și 74,2% din valoarea totală a depozitelor acoperite ale persoanelor juridice se concentrau la cinci dintre instituțiile de credit participante la FGDB.

Evoluție grad de concentrare pe piață a depozitelor acoperite de FGDB la 31 decembrie 2023

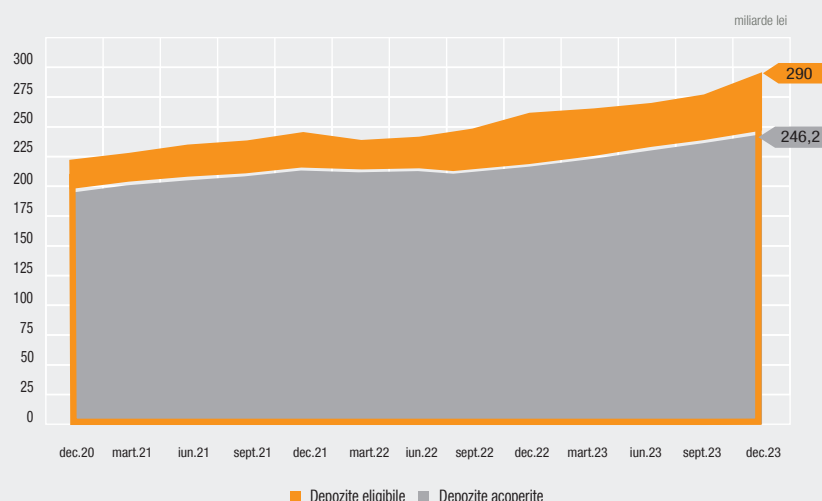
II.1. Depozitele acoperite ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB

Depozitele acoperite ale populației au avansat pe parcursul ultimului trimestru al anului 2023 cu 4,5%, până la 246,2 miliarde lei la finele perioadei.

Dat fiind faptul că depozitele acoperite deținute de persoanele fizice au, în general, o pondere semnificativă în valoarea totală a depozitelor eligibile prin valorile mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire, la data de referință acestea reprezentau aproape 85% din totalul depozitelor eligibile ale populației.

Depozitele persoanelor fizice au contribuit cu aproape trei sferturi la majorarea volumului total al depozitelor acoperite de FGDB în T4 2023.

Dinamica depozitelor acoperite ale persoanelor fizice

Marea majoritate a deponenților din rândul populației, și anume 14.553.232 persoane (99,5% din numărul total al deponenților persoane fizice), beneficiază de garantarea integrală a depozitelor.

Raportat la plafonul de acoperire, depozitele persoanelor fizice de valori mai mici sau egale cu acesta se ridicau, la 31 decembrie 2023, la 209,2 miliarde lei (72,1% din suma totală a depozitelor eligibile), cu 4,5% peste valoarea consemnată la finele trimestrului anterior.

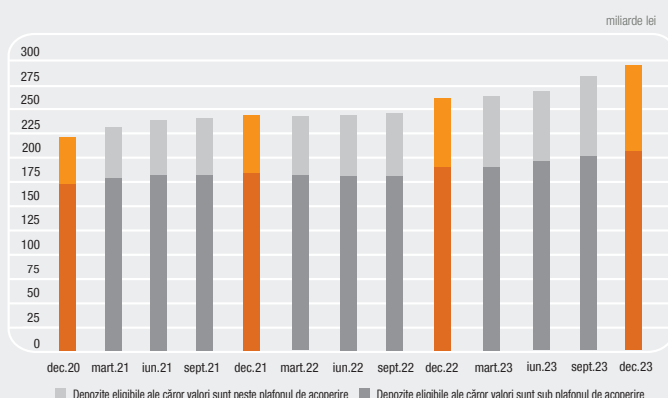
Dat fiind că marea majoritate a deponenților persoane fizice dețin sume cel mult egale cu plafonul de acoperire, peste

80% din sporul trimestrial înregistrat pe segmentul depozitelor populației acoperite de FGDB reveneau depozitelor de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire de 100.000 euro.

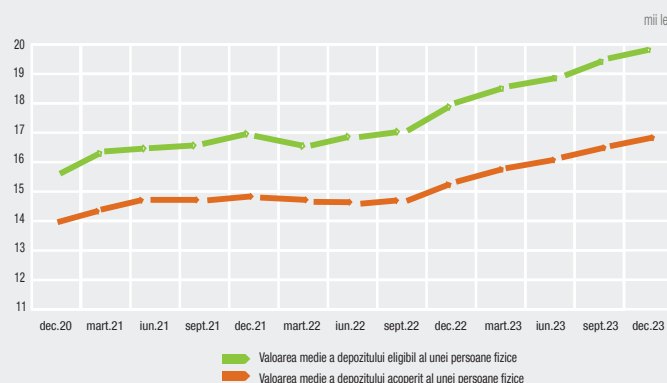
Depozitele de valori superioare plafonului de acoperire au urmat același trend crescător, majorându-se cu 4,1% până la 80,8 miliarde lei la finele anului 2023.

Valoarea medie a unui depozit eligibil deținut de o persoană fizică la 31 decembrie 2023 se situa la nivelul de 19,8 mii lei (în creștere cu 1,5% față de T3 2023), iar cea a unui depozit acoperit se ridica la 16,8 mii lei (variație trimestrială de +1,8%).

Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor fizice față de plafonul de acoperire

Evoluția valorii medii a depozitelor eligibile și a celor acoperite ale persoanelor fizice

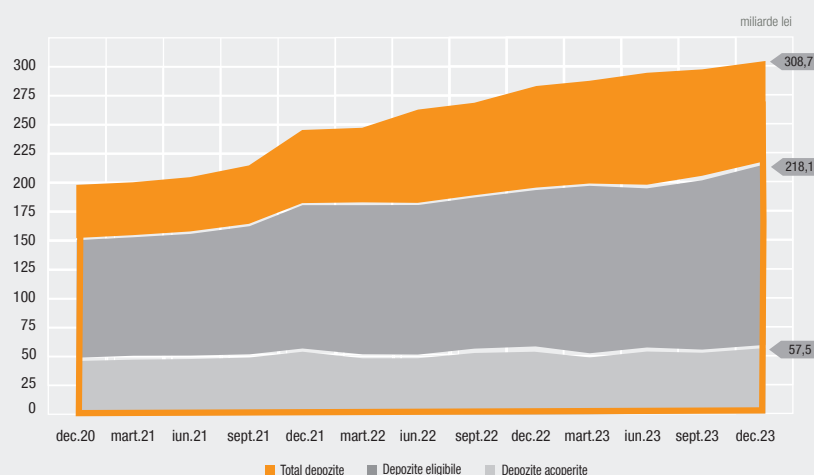

II.2. Depozitele acoperite ale persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB

La 31 decembrie 2023, depozitele acoperite ale persoanelor juridice se ridicau la 57,5 miliarde lei (în creștere cu 6,9% pe parcursul T4 2023). În cazul persoanelor juridice, ale căror depozite sunt preponderent de valori care depășesc plafonul de acoperire, depozitele acoperite la 31 decembrie 2023 reprezentau 26,4% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale acestei categorii de deponenți.

La aceeași dată de referință, persoanele juridice care dețineau depozite de valori mai mici sau egale cu plafonul de 100.000 euro în echivalent lei reprezentau 96,2% din numărul deponenților persoane juridice garantate (1.143.660 persoane), beneficiind de acoperirea integrală a sumelor

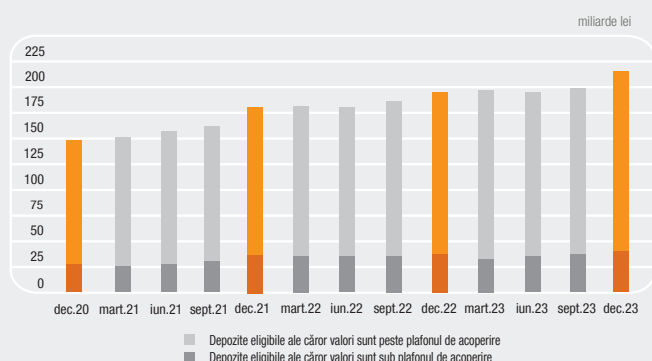
Dinamica depozitelor acoperite ale persoanelor juridice

deținute la bănci. Segmentul acestora constituia 60,5% din volumul total al depozitelor acoperite de FGDB, respectiv 34,8 miliarde lei (în creștere trimestrială cu 6,7%). Restul revenea titularilor de depozite cu valori mai mari decât plafonul de acoperire, beneficiari ai unei acoperiri limitate, care constituiau doar 3,8% din numărul deponenților garantați. Depozitele de valori mai mari decât echivalentul în lei al plafonului de 100.000 euro au avansat cu 9,6% pe parcursul T4 2023, ridicându-se la suma de 183,3 miliarde lei la finele anului.

La T4 2023 valoarea medie a depozitului eligibil deținut de o persoană juridică, situat în cadrul plafonului de acoperire, a fost de 30,4 mii lei (variație trimestrială de +2,7%), în timp ce pentru depozitele de peste 100.000 euro aceasta a crescut cu 2,3% până la 4.014,5 mii lei. Valoarea medie a depozitului acoperit pe segmentul persoanelor juridice garantate a fost de 48,4 mii lei la finele T4 2023, în creștere trimestrială cu 2,8%.

Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice față de plafonul de acoperire

Evoluția valorii medii a depozitelor eligibile și a celor acoperite ale persoanelor juridice

